IN AQVAM PAVLAM LYRICVM

IO. BAPTISTAE LAVRI
THEOLOGI PERVSINI

Ad Sanctiſsimum D. N.

PAVLVM V.

PONT. OPT. MAX.

ROMAE, Apud Iacobum Maſcardum. MDCXII.

SVPERIORVM PERMISSV.

AD SANCTISSIMVM D. N.

PAVLVM QVINTVM.

EXtructæ moles, iuſsiq. aſſurgere Fontes
Aeternum poſſunt conciliare decus.
Quid tempus non frangit edax? vel ferrea turris
Auctoris funus concidit ante ſui.
Si vero faueat Clio. ruat æthere fulmen,
Terra fremat, pugnent æquora. perſtat Opus.
PAVLE, tuis donis, quibus eſt Roma inclyta, plaude.
Pignus habent famę, quando ea Carmen habent.

IN

IN AQVAM PAVLAM LYRICVM.

IOANNIS BAPTISTÆ LAVRI THEOLOGI PERVSINI.

TAndem obſtinatum rumpe ſilentium
Auguſta Clio. iam fauet hoſpiti
Aër Quiritum, Vaticani
Roma iugi recipit colonam.
Num prata deſunt hic tibi gemmea,
Summi inuidendæ deliciæ Iouis?
Vmbrænè deſunt blandientes,
Flatibus expoſitæ canoris?
Longenè Aquarum ſuaue ſtrepentium
Ductus recentes? qui Viridaria
Maiora primum, mox minora
Late obeunt locuplete riuo?
Haud his amœnas vitrea conferat
Pimplea venas; ſiue quis explicat
Phœbo amnis argentum renidens,
Florea Caſtalidum per arua.
Tu euentilata ſtrata ſub arbore
Indormientem barbiton excita:
Qui magna terrarum fatigat
Fræna PATER, meditare verſu.

Nunquid recuſas? ponderi & imparem
Ceruicem iniquo (nec pudor) indicas?
Permitto: Sed ſaltem recenſe,
Quas propius bibis aure laudes.
BVRGHESIANAM ſuſpice Virginem,
Sedentem aquoſo in pumice, lucidum
Palmis capillum comprimentem,
Vnde latex opulenter exit.
Læua Draconem fluctibus aureis
Euerberatum, fauce quoque aſpera
Vndam euomentem: quale ſpectrum
Vidit inexplicitus Ioannes
Patmo repoſtus: Stat latus ambiens
Dextrum, Tonanti fulmina porrigens,
Roſtroq. certatim recuruo
Promit hians fluuiale regnum.
His liberalis Virgo natantium
Furtiua aquarum robora ſufficit:
Vrnisq. plenis temperato
Tractu, animat reſides canales.
Hinc lympha manans, ad numerum melos
Vocale profert: ceu Lyra Thracia
Illic ſuſurret, cui ſorores
PAVLA recens adhibet Camenas:
Eſt Numen olli; dulce ſonantium
Audi & renarra murmura carminum:
PAVLVM tonat, PAVLVM theatris

Diuum, hominum ſapienter infert.
Hæc ipſe. Clio cœpit obaudiens,
Cantata, rurſum verba reſumere.
BVRGHESIANI vox fluenti
Anteit, inſequiturq. Clio:
SALVE Corona tergemina inclyte
NEPOS Quirini, maxime Præſulum
SALVE, priori quotquot æuo
Auſonia ſtatuere in arce
Vexilla Chriſti: ſeu mihi ſanguinis
Spectetur ordo, ſeu titulos ſuos
Diuina dos oſtendat Orbi,
Sueta hominum decorare mentes.
Vel pura, concors Relligio incito
Curſu notetur trans iuga Caucaſi,
Trans æſtuoſas tendere oras,
Oceanum vel vtrumque adire.
Eſt ALES, axem quæ propius petit,
Indexq: ſæcli perpetui DRACO eſt:
His gloriarum fauſtitatem
Credimus indicijs perennem:
Quid me remotam longius euocas,
Per BRACCHIANI limitis æquora
Differre contentam pudicas
Fonte aliò reuocante, venas?
Nunquam occidentes vt (puto) Laureas
Denuntiem; quæque inſtar euntium

 Feran-

Ferantur vndarum, futuris
Orbibus & vice ſæculorum.

Auguſtus olim, non procul hinc Aquam
Inuexit Vrbi, iuſſit & aridos
Vndare campos, vt parentem
Naumachiam populo pararet.

Obſtruxit omnes interea alueos
Obliuioſi temporis inſequens
Neglectus, & marcens veternum
Nobile opus tenebris recondit.

Poſt replicatas mille Poli vices,
Semper rotantis, longe alios tamen
Ducens in vſus, hanc vetuſtum
Currere iter iubet Hadrianus.

Ille Hadrianus, qui à Carolo Vrbium
Reſcriptus hæres, ſparſaq. Lingonum
Late arma Bardorum triumphans,
Reppulit Oenotrijs ab aruis.

An MENS, ſupernum quæ regit æthera,
Determinata lege per humidum
Libratur æquor, nunc reſoluens,
Nunc fluuiorum vterum coërcens?

Introrſus hauſte limus adobruit
Secreta terræ, marmor & incidens,
Cuniculos & clam ſepultos
Vſque vorax perimit vetuſtas.

Auguſte, non te Naumachiæ decus,

Non te Hadriane, trans Tyberim lacus
Tollit refoſſus, conditurque,
Efficitis quod vterque Princeps.
Iamque Vrbem egeſtas cœperat algidi
Vexare fluctus. Virgineus latex,
Aut vnda Felix non abunde eſt;
Indiga erat tua Roma lymphæ.
Haud huc nocentem antiquitus alueum
Referre cura eſt: deliteat procul,
Riuoq. concedat ſalubri
Luctifici ALSIETINA riui.
Me PAVLE, cæco ſub lare conditam,
In lucis oras ſurgere præcipis;
Quà quà locorum, vix meatu
Vſus & indicio priorum.
Quis te cöegit protinus anxiæ
Præſto eſſe cauſæ? ſit mihi qui adferat
Compendium dandum paternis
Mœnibus & populi quieti.
Adſit, qui & altum conſulat æthera:
Nodos latentes ſedis Olympicæ
Reſoluam (Aquarum Numen vrget)
PAVLA potens relegam volumen
Stellantis Axis. Fallor? an indidit
Hos eruendi gurgitis impetus,
Qui moliendi, fabricandi
Ingenium dedit auctor idem?

Te

Te prodeuntem ſub liquidum aëra
Adſpexit vdum ſidus Aquarij;
Fulſitq. amice tractu eodem
Auſoniæ bonus hoſpes oræ,

Saturnus; Aſtrum cui fuit additum,
Vndæ fluentis meta nouiſsima,
Aeterna cuius laus habetur,
Et titulos Adamante nectit.

Tum quà nigranti Sol face mergitur
Vaſtum marinæ Tethyos in ſinum,
Cum corde fulgebat Leonis
Stella Iouis radians benigni.

A Sole flammis Luna micantibus
Creſcens, recedit, verticem & occupat
Faſtigiatæ Cœlitum aulæ;
Aemonij Senis ad quaternas

Subuecta partes. Leniter adſtitit
Adiuncta Phœbo Cypris amabilis.
Hinc eſt voluptas æmulandi
Palladis ingenium ſuperbas

Condentis Arces. Eligis inſulas,
Atque Oppidorum more, neque vnica in
Parte Vrbis, educis Theatra,
Cum Domibus Plateas refingens.

Structura ſplendet iam tibi multiplex.
Delubra narrem quid noua Cœlitum,
Cruſtata, ficta, & marmorata,

Dalmatico

Dalmatico precioſa cultu?

Quid Vaticani in culmine prodigam
PETRI ante Templum, dicimus aream?
Quid fana iuncta? aut quid reſectos
Vulnifica ſcopulos ſecuri?

Denſæ laborant Artificum manus,
Scindunt molares, calce ſuperſtruunt;
Poſtes, feneſtras, fornicesq.
Accelerant famulante ferro;

Clamore Colles vndiq. perſtrepunt,
Confuſa voces Nympha reciprocat;
Quale Aetna fumans murmur edit:
Quale vel Aeolijs ab antris

Erumpit; Auſtri bella vbi carcere
Fracto minantur: iamq mare purpurat;
Circumſonat nimboſus aër,
Et fragor indomitus triumphat.

Procedere aulas ipſæ Operæ ſtupent,
Duciq. in altum tot lapidum aggeres,
At tot columnas, quas lacertis
Non obeant validi Gigantes.

Dein fulcientes atria porticus,
Saxoſa clauſtra, impoſtaq. pegmata,
Et ſigna moli collocata ex
Ordine Apoſtolici Senatus.

Proh quàm tuentum prouocat eminus
Mentes anhelas? vix oculis fides,

Cum

Cum ſubſtiterunt, mobilemq.
Sponte pedem propius tulerunt.
Hiſpanus hæret; Gallus, & Italus,
Dacus, Britannus, Dalmata, Cappadox
Hanc machinam tollunt in auras,
Teque legunt, Generoſe, in Aſtris.
Quid cum ruentum tot vaga fluctuum
Videre ruptis agmina rupibus?
Tum ludere exultim per Vrbem,
Verſa vada in faciles meatus?
Spumant liquentes per fora Riuuli,
Vicatim oberrant, prætereuntium
Viſus morantur, prouocantq.
Ore niues capere enatantes.
In prona flexo deſiliunt pede,
Rurſum efferuntur, pæne vt originem
Aequatum eant, ſubterq; duri
Terga ſoli celeres rotantur.
Hæc ipſa Proteus nomina neſciat,
Hæc &, qui opertam quaſſat agens humum
Sæuo tridenti, diſſecansq;
Pandit iter fluuijs ſepultis;
Iactare fontes deſinit en ſuos
Loquax vetuſtas. Caſtalius latex,
Sperchius, Eurotas, Iliſſus,
Orchomenos, Helicon recedunt.
Hoc rore Memphis Niliacos libens
Permu-